

UZASADNIENIE

Apelacja obrońcy skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku i uniewinnieniem obwinionego od zarzucanego mu czynu, jednakże na skutek okoliczności uwzględnionych przede wszystkim przez sąd odwoławczy z urzędu.

Sąd I instancji w szczególności oparł swoje ustalenia faktyczne na dowodach w postaci zeznań funkcjonariuszy policji dokonujących pomiaru prędkości samochodu obwinionego, „odrzucał” zaś jako niewiarygodne (w świetle tych relacji) wyjaśnienia D. H., negującego swoje sprawstwo.

Przewód sądowy na rozprawie głównej razi niepełnością. Sąd odwoławczy uzupełnił postępowanie dowodowe, w szczególności o dowody w postaci instrukcji urządzenia pomiarowego na okoliczność charakterystyki i sposobu działania tego urządzenia, świadectwa legalizacji ponownej, książkę pracy przyrządu kontrolno-pomiarowego, opinii biegłego sądowego w dziedzinie przyrządów do pomiaru prędkości pojazdów w ruchu drogowym P. B. (wraz z załącznikami).

Dopiero uzupełnione postępowanie dowodowe pozwoliło na weryfikację przeprowadzonych w sprawie dowodów osobowych.

Podkreślić należy, że udowodnienie zachodzi wówczas, gdy w świetle przeprowadzonych dowodów fakt przeciwny dowodzeniu jest niemożliwy lub wysoce nieprawdopodobny. Wymóg udowodnienia należy odnosić tylko do ustaleń niekorzystnych dla obwinionego, ponieważ on sam korzysta z domniemania niewinności (art. 5 § 1 kpk w zw. z art. 8 kpw), a nie dające się usunąć wątpliwości tłumaczy się na jego korzyść (art. 5 § 2 kpk w zw. z art. 8 kpw). Najmniejsze wątpliwości powodują, iż dany fakt nie może być uznany za udowodniony, a więc nie stanowi ustalenia faktycznego, które może być podstawą rozstrzygnięcia. Nieuprawdopodobnienie dowodzonej tezy nie może działać na niekorzyść obwinionego, albowiem może on być uznany winnym jedynie po udowodnieniu mu sprawstwa i winy.

W toku czynności wyjaśniających należy dołożyć należytej staranności w zebraniu materiału dowodowego. Policja nie wszczyna postępowania wyjaśniającego, a jedynie prowadzi czynności wyjaśniające (art. 54 § 1 kpw) w celu ustalenia, czy istnieją podstawy do wystąpienia z wnioskiem o ukaranie. Dodać należy, że czynności wyjaśniające w sprawach o wykroczenia przeprowadzane są przez policję z urzędu. W szczególności w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów wykroczenia przed ich utratą, zniekształceniem lub zniszczeniem, organy ścigania muszą dokumentować okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, bowiem z braków w zabezpieczeniu śladów, wynikają dalsze trudności w ujawnieniu prawdy, których usunięcie w postępowaniu sądowym może okazać się niemożliwe. Funkcjonariusz policji powinien – według zasady: lepiej więcej dowodów niż za mało – wykonywać czynności związane z zabezpieczeniem stwierdzonych śladów nawet na wyrost. Upływ czasu powoduje, iż funkcjonariusze nie pamiętają szczegółów zdarzeń i nie są w stanie uzupełnić ich na rozprawie poprzez składanie zeznań, co miało miejsce w niniejszej sprawie (mimo niepełnych danych zawartych w notatce urzędowej – k 1, policjanci nie zostali nawet przesłuchani w toku czynności wyjaśniających, gdy jeszcze mogli odtworzyć dane z tego zajścia).

Organy procesowe w ramach swobodnej oceny dowodów są ustawowo zobligowane do ukształtowania przekonania dopiero na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów ocenianych według zasad prawidłowego rozumowania z pełnym wykorzystaniem dostępnej wiedzy i doświadczenia życiowego (art. 7 kpk w zw. z art. 8 kpw). Kodeks nie narzuca żadnych dyrektyw, które nakazywałyby określone ustosunkowanie się do konkretnych dowodów i nie wprowadza różnic co do wartości poszczególnych dowodów. Tymczasem zdaje się, iż dotychczasowe procedowanie opierało się na swoistym domniemaniu prawdziwości zeznań funkcjonariuszy policji, co spowodowało brak ich rzetelnej weryfikacji.

Zgodnie z kształtem polskiej procedury, podstawą wszelkich rozstrzygnięć są tylko prawdziwe ustalenia faktyczne (art. 8 kpw w zw. z art. 2 § 2 kpk). Zasada prawdy materialnej jest adresowana do wszelkich organów procesowych.

Nie da się jednak zawsze bezwzględnie ustalić przebiegu zdarzenia, lecz niekiedy tylko w takim zakresie, na jaki zezwalają na to zebrane dowody oraz dostępna wiedza i ukształtowane na jej podstawie doświadczenie życiowe. W toku prowadzonych czynności uprawnione organy mają jednak obowiązek wnikliwego zbadania i uwzględnienia wszystkich okoliczności zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść (art. 8 kpw w zw. z art. 4 kpk) obwinionego.

W tym kontekście należy podkreślić, iż:

- w ocenie sądu odwoławczego opinia biegłego sądowego w dziedzinie przyrządów do pomiaru prędkości pojazdów w ruchu drogowym P. B. jest pełna, jasna, zrozumiała; nie zawiera braków o jakich mowa w art. 201 kpk. Analizy dokonane przez biegłego nasunęły wątpliwości co do sprawstwa obwinionego, które z urzędu należało tłumaczyć na korzyść D. H.. Opinia biegłego wskazuje na szereg warunków związanych z możliwym użyciem urządzenia pomiarowego, w ramach których może dojść do wątpliwości co do prawidłowości dokonanego pomiaru prędkości przy pomocy

takiego urządzenia;

- w chwili dokonywania pomiaru w dniu 15 kwietnia 2015 roku laserowy przyrząd (...) o numerze seryjnym (...) nie posiadał prawidłowo wykonanego świadectwa legalizacji ponownej;

- brak jest informacji w aktach niniejszej sprawy o wykonanych procedurach sprawdzających przez policjantów (obowiązkowych i rutynowych, opisanych w instrukcji obsługi przyrządu), przed wykonaniem pierwszego pomiaru prędkości pojazdu, polegających na sprawdzeniu precyzji celowania w warunkach użytkowania służącemu potwierdzeniu poprawności funkcjonowania elementów celowniczych, testu stałej odległości w celu weryfikacji poprawności pomiaru, testu wyświetlacza. Nie można bowiem – w ocenie biegłego – wykluczyć sytuacji, że w dniu wykonania pomiaru prędkości pojazdu obwinionego, przyrząd mógł być rozkalibrowany i nie działać poprawnie;

- policjanci nie byli szkoleni systemowo i profesjonalnie w zakresie obsługi tego przyrządu pomiarowego. Brak tej wiedzy może istotnie wpływać na sposób obsługi urządzenia, a co za tym idzie na wyniki pomiarów nim dokonanych;

- (...) jest ręcznym laserowym miernikiem prędkości i odległości. Przy jego użyciu można zmierzyć prędkość poruszającego się pojazdu, odległość, w jakiej się znajduje w momencie wykonywania pomiaru oraz czas mierzony w sekundach od chwili wykonania pomiaru. Funkcjonariusz uprawniony do kontroli prędkości pojazdów w ruchu drogowym jest zobligowany okazać zatrzymanemu do kontroli kierującemu pojazdem następujące wyniki pomiaru przy użyciu laserowego miernika prędkości: prędkość, z jaką poruszał się pojazd, odległość, z jakiej został wykonany pomiar oraz biegnący czas od chwili wykonania pomiaru. W przypadku odmowy przyjęcia mandatu w/w dane powinny się znaleźć się w notatce urzędowej oraz we wniosku do sądu z podaniem informacji, z którego miejsca (numer nieruchomości lub numer słupka pikietażowego) został dokonany pomiar oraz czy został on wykonany w stosunku do pojazdu przybliżającego się czy też oddalającego się względem stanowiska pomiarowego. W przedmiotowej sprawie brak jest informacji o wielu aspektach zdarzenia, w tym: czasie, jaki upłynął od chwili dokonania pomiaru prędkości pojazdu obwinionego a jego zatrzymaniem; odległości, z jakiej został wykonany pomiar; gdzie dokładnie znajdowało się stanowisko, z którego funkcjonariusz dokonał pomiaru, co nie pozwala na określenie kąta między osią pomiaru laserem a osią poruszającego się pojazdu na drodze i określenie dopuszczalnego marginesu błędu pomiaru, policjanci nie odnotowali nawet jakiego używali miernika. Braki te w ocenie biegłego wykluczają przeprowadzenie wiarygodnej analizy na okoliczność, czy pomiar dokonany 15 kwietnia 2015 roku odnosił się do pojazdu obwinionego. W świetle analiz i wniosków biegłego zachodzą więc nieusuwalne wątpliwości odnośnie sprawstwa obwinionego.

Reasumując: według zasad obowiązującej procedury w sprawach o wykroczenia, to nie obwiniony musi udowodnić swoją niewinność, lecz oskarżyciel ma udowodnić winę obwinionego (art. 5 § 1 kpk w zw. z art. 8 kpw); przy czym udowodnić, to znaczy wykazać ją w sposób nie budzący wątpliwości wiarygodnymi dowodami. Istota domniemania niewinności sprowadza się do tego, że obwinionego uważa się za niewinnego, dopóki wina nie zostanie mu udowodniona, przy czym związana ściśle z domniemaniem niewinności zasada *in dubio pro reo* (art. 5 § 2 kpk w zw. z art. 8 kpw), nakazuje rozstrzygnąć nie dające się usunąć wątpliwości na korzyść obwinionego. Oznacza to, że

udowodnienie winy obwinionemu musi być całkowite, pewne, wolne od wątpliwości, czego nie można powiedzieć o przedmiotowej sprawie, w świetle wniosków opinii biegłego, lakoniczności zeznań policjantów i sposobu procesowego udokumentowania przedmiotowego czynu.

W tym stanie rzeczy sąd odwoławczy (na podstawie przepisów powołanych w orzeczeniu) zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że obwinionego uniewinnił od popełnienia przypisanego mu czynu (art. 5 § 1 pkt 1 kpw); w związku z uniewinnieniem kosztami procesu w sprawie obciążył Skarb Państwa.